

ปัญหาการนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง :
ศึกษาจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

ศุภกานต์ เหมยธรรมาภรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-416-3

**Problems on the computation of prescription in administrative contract
lawsuit : A Study on the Administrative Court's Jurisprudence**

SUPAKAN REANRAKWONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School Dhurakit Pundit University

2006

ISBN 974-671-416-3

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาของ ดร.บุญอนันต์ วรรณพานิชย์ ที่รับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.พูนศักดิ์ ไวสารวัจน์ ที่รับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รวมทั้ง ดร.ชาญชัย แสวงศักดิ์ ซึ่งรับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ซึ่งรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้เขียนยังขอขอบคุณสำนักงานศาลปกครองและผอ.ประยูร ปรีดา ที่ให้โอกาสในการลาศึกษาเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอขอบคุณคุณเจตน์ สตาวรศิลป์ คุณศิริวรรณ กิติเวชกุล และคุณรติพร เล็กอุทัย ซึ่งให้ความช่วยเหลือทางด้านภาษาต่างประเทศ คุณศรัณยู โพธิ์รัชตางกูร สำหรับคำแนะนำที่ดีเสมอ คุณประเวศ รัชพล คุณภาณุมาศ เลี่ยมสกุล และคุณสินิทธิ์ สินิทธานนท์ ที่เอื้อเฟื้อข้อมูล คุณสุภาวดี ชัยโยธา ที่ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่กลุ่มกันคว้าและเปรียบเทียบกับคำพิพากษา ซึ่งห่วงใย และเป็นกำลังใจให้ ก็ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับคุณงามความดีหรือประโยชน์ใด ๆ ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอโน้ม มอบให้ครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ให้ทุกสิ่งตลอดมา

ศุภกานต์ เจริญรักษ์วงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1.1 สภาพปัญหา.....	1
1.1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	2
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 สมมุติฐานของการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.4.1 ความหมายของสัญญาทางปกครอง.....	4
1.4.2 ความหมายของคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง.....	9
1.4.3 ความหมายของระยะเวลา.....	13
1.4.4 ความหมายของอายุความ.....	13
1.4.5 ความหมายของอายุความหรือระยะเวลาการฟ้องคดีปกครอง.....	14
1.5 วิธีการศึกษา.....	15
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 วิธีพิจารณาคดีและระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา	
ทางปกครองของต่างประเทศ.....	16
2.1 วิธีพิจารณาคดีและระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ	
สัญญาทางปกครองในกฎหมายประเทศฝรั่งเศส.....	16
2.1.1. ประเภทของคดีปกครองและหลักเกณฑ์ทั่วไปในการฟ้องคดี.....	16
2.1.1.1 ประเภทคดีปกครอง.....	16

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
1) คดีที่ศาลมีอำนาจเต็ม.....	16
(Contentieux de pleine juridiction).....	16
2) คดีที่ศาลมีอำนาจเพิกถอนนิติกรรมฝ่ายเดียว	
(Contentieux de l'annulation).....	16
3) คดีที่ศาลมีอำนาจตีความ	
(Contentieux de l'interpretation).....	17
4) คดีที่ศาลมีอำนาจลงโทษ	
(Contentieux de La répression).....	17
2.1.1.2 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการฟ้องคดี.....	17
1) ผู้มีสิทธิฟ้องคดี.....	17
2) แบบของคำฟ้อง.....	17
3) การอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง.....	18
4) ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครอง.....	18
2.1.2 ประเภทการฟ้องคดีในข้อพิพาทที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	
และหลักเกณฑ์ในการฟ้องคดี.....	19
2.1.2.1 .ประเภทคดี.....	19
1) การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับตัวสัญญาโดยตรง :	
การฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจเต็ม	
(Contentieux de pleine juridiction).....	19
2) การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ	
ที่อาจแยกออกได้จากสัญญา : การฟ้องคดี	
ที่ศาลมีอำนาจเพิกถอนนิติกรรมฝ่ายเดียว	
(Contentieux de l'annulation).....	19
2.1.2.2 หลักเกณฑ์ในการฟ้องคดี	21
1) ผู้มีสิทธิฟ้องคดี.....	21

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2) เอกชนจะต้องร้องขอให้ฝ่ายปกครอง ตัดสินเยียวยาให้ตน ก่อนนำคดีมาฟ้อง ต่อศาล.....	22
3) ระยะเวลาการฟ้องคดี.....	23
3.1) กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี.....	23
3.2) การนับระยะเวลาการฟ้องคดี.....	24
3.3) ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการนับระยะเวลา การฟ้องคดี.....	25
2.2 วิธีพิจารณาคดีและระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา ทางปกครองในกฎหมายประเทศเยอรมัน.....	26
2.2.1 ประเภทของคดีปกครองและหลักเกณฑ์ทั่วไปในการฟ้องคดี.....	26
2.2.1.1 ประเภทคดี.....	26
1) คดีฟ้องให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (Anfechtungsklage).....	26
2) คดีฟ้องบังคับให้ออกคำสั่งทางปกครอง (Verpflichtungsklage).....	27
3) คดีฟ้องบังคับให้กระทำการหรือละเว้น กระทำการ (Leistungsklage).....	27
4) คดีฟ้องขอให้พิสูจน์สิทธิหรือวินิจฉัย สภาพความเป็นอยู่ของนิติสัมพันธ์ (Feststellungsklage).....	27
5) คำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบ ด้วยกฎหมายของกฎหมายลำดับรอง (Antrag auf Normenkontrolle).....	28
2.2.1.2 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการฟ้องคดีปกครอง.....	28
1) ผู้มีสิทธิฟ้องคดี.....	28

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2) แบบของคำฟ้อง	29
3) การอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง.....	29
4) ระยะเวลาการฟ้องคดี.....	30
2.2.2 ประเภทการฟ้องคดีในข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	
และหลักเกณฑ์ในการฟ้องคดี	30
2.2.2.1 ประเภทคดี.....	30
2.2.2.2 หลักเกณฑ์ในการฟ้องคดี.....	31
1) ผู้มีสิทธิฟ้องคดี.....	31
2) ระยะเวลาการฟ้องคดี.....	32
2.1) กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี.....	32
2.2) การนับระยะเวลาการฟ้องคดี....	33
2.3) ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการนับระยะเวลา	
การฟ้องคดี	33
3 อายุความหรือระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	
ในกฎหมายไทย.....	34
3.1 อายุความหรือระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา	
ทางปกครองก่อนมีการจัดตั้งศาลปกครอง.....	34
3.1.1 หลักเกณฑ์ตามแนวคำพิพากษาของศาลยุติธรรม.....	34
3.1.1.1 กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี.....	34
3.1.1.2 การนับระยะเวลาการฟ้องคดี.....	35
1) หลักเกณฑ์ทั่วไป.....	35
2) แนวคำพิพากษาของศาลยุติธรรม.....	36
2.1) การเรียกร้องค่าเสียหาย.....	37
2.2) การเรียกร้องค่าปรับตามสัญญา.....	38

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.3) การเรียกร้อยค่าจ้าง.....	39
2.4) การเรียกร้อยค่าชดเชยตามสัญญาแบบ ปรับราคาได้ (ค่า K).....	39
3.1.1.3 การนับระยะเวลากรณีอายุความสะดุดหยุดลง.....	40
1) หลักเกณฑ์ทั่วไป.....	40
2) แนวคำพิพากษาของศาลยุติธรรม กรณีอายุความสะดุดหยุดลง.....	41
3.1.2 หลักเกณฑ์ตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจัยร้องทุกข์.....	42
3.1.2.1 กำหนดอายุความการร้องทุกข์.....	42
3.1.2.2 การนับอายุความการร้องทุกข์.....	44
1) หลักเกณฑ์ทั่วไป.....	44
2) แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจัย ร้องทุกข์.....	44
2.1) การขอขยายอายุสัญญา.....	45
2.2) การเรียกร้อยค่าชดเชยตามสัญญาแบบปรับ ราคาได้ (ค่า K).....	46
3.2 ระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	
ภายหลังจากมีการจัดตั้งศาลปกครอง.....	48
3.2.1 กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี.....	48
3.2.2 การนับระยะเวลาการฟ้องคดี.....	51
3.2.2.1 หลักเกณฑ์ทั่วไป.....	51
3.2.2.2 คำวินิจฉัยของศาลปกครอง.....	51
1) การเรียกร้อยค่าเสียหาย.....	52
2) การเรียกร้อยค่าปรับตามสัญญา.....	56

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3) การเรียกคืนค่าปรับ.....	63
4) การเรียกร้อยค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียม ตามสัญญาสัมปทาน.....	65
5) การเรียกร้อยค่าจ้างตามสัญญา.....	66
6) การเรียกร้อยค่าชดเชยตามสัญญา แบบปรับราคาได้ (ค่า K).....	67
7) การขอขยายอายุสัญญา.....	68
8) การขอเพิกถอนข้อกำหนดในสัญญา.....	69
3.2.3 ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการนับระยะเวลาการฟ้องคดี.....	69
3.2.3.1 หลักเกณฑ์ทั่วไป.....	69
3.2.3.2 คำวินิจฉัยของศาลปกครอง.....	70
4 บทวิเคราะห์.....	71
5 บทสรุปและเสนอแนะ.....	89
5.1 บทสรุป.....	89
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	99
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดปี 2544.....	100
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดปี 2545.....	101
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดปี 2546.....	103
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดปี 2547.....	111
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดปี 2548.....	129
ประวัติผู้เขียน.....	144